

man vil give Laan direkte til Enkeltmand, da at gaa noget længere ned end til de 4,000 Kr., der ere forlangte som Værdien af det Fartøj, hvori Laanet skal gives, men saa vil jeg til Gengæld være meget tilbøjelig til at tilraade, at man ogsaa sætter et Maksimum for den Værdi, hvori der overhovedet kan gives Statslaan. Man kunde maaske sætte Minimum til omtrent 2,000 Kr. og Maksimum til omtrent 8,000 Kr. Thi det er naturligvis Mening, at man vil hjælpe selve Fiskerne. Det er jo ikke Mening, at man vil fremhjelpe Foretagender af den Art, som navnlig England er rigt paa, og som vi ogsaa have gjort Forsøg paa, uden at det dog er lykkedes, nemlig at tilvejebringe store søgaaenende Fartøjer, der ejes af Enkeltmand og bemandedes med lønnede Folk. Det er ikke det, man vil. Det, man vil, og det, man nødvendigvis maa indskrænke sig til, er at hjælpe selve Fiskerne til at faa gode Redskaber til Brug ved deres farefulde Erhverv. Det er en Opgave, som er overordentlig tiltalende, navnlig ogsaa den Side deraf, at man paa den lettest mulige Maade vil give de enkelte Fiskere Lejlighed til at faa gode ny Baade. Just derfor vilde jeg ønske, at man vilde forandre Tallet „4,000“ til „2,000“ eller i alt Fald til „3,000“, fordi det da vilde være muligt at yde Fiskerne Laan direkte til Anskaffelse af saadanne Fartøjer, som kunde bruges andetsteds, end hvor der er Havne. Det er nemlig Ulykken for en stor Del af vore Fiskere uden for Skagen — kun med et Par Undtagelser, nemlig Esbjerg og til Dels Tyborøn — at de ikke kunne bruge større Fartøjer end saadanne, som kunne drages op paa Land. Men jeg kunde ret vel tænke mig, at man, saa snart de Molebygninger ere fuldførte, som der er bevilget Penge til, vilde gøre Forsøg paa ved mekaniske Midler at skaffe sig Hjælp til der at drage større Baade paa Land, saa at man kunde ønske at skaffe ny Fartøjer til Værdi af en 2—3,000 Kr. Jo større Fartøjet er, desto mere Sikkerhed for Liv og Gods yder det selvfølgelig dem, der skulle bruge det.

Jeg vil ogsaa gerne indlægge et godt Ord for en noget anden Fordeling af det Beløb, som den højtærede Minister her faar til Raadighed, naar dette Lovforslag er vedtaget, idet jeg vilde foreslaa, at man enten byttede Summerne helt om og satte 100,000 Kr. til ny Baade og 250,000 Kr. til Fiskeriforeninger, eller i alt Fald ændrede dem noget i Retning af Nedsættelse

af de 250,000 Kr. og Forøgelse af de 100,000 Kr. Jeg vil gøre opmærksom paa, at selv om man sætter de 250,000 Kr. ned f. Eks. til 200,000 Kr., vil man dog hvert Aar, saa længe dette Lovforslag er i Kraft, altsaa i 5 Aar, naar man giver Laan indtil $\frac{2}{3}$ af de ny Fartøjers Værdi, og for saa vidt man kan gaa ud fra, at Fartøjernes gennemsnitlige Værdi anslaaes til 6,000 Kr., saa at der altsaa kun laanes 4,000 Kr. i Gennemsnit i hvert, med 200,000 Kr. om Aaret kunne give Laan til Anskaffelse af 50 saadanne ny Fartøjer. Og jeg kan ikke ret vel tænke mig, at der skulde være Brug for synderlig flere, eller at det vil gaa synderlig hurtigere, end at dette Beløb vil være tilstrækkeligt. Derimod tvivler jeg ikke om, at de 100,000 Kr., som det er Mening, at udlaaene til Laaneforeninger, meget hurtigt vilde blive for lidt. Det er muligt, at der vil gaa et Aars Tid eller maaske to, inden Fiskerne faa sundet sig tilstrækkeligt paa det ny System og faa forsonet sig med, hvad de ikke kunne undgaa, og hvad de efter min Mening heller ikke bør unddrage sig, nemlig det solidariske Ansvar. Men jeg er overbevist om, at det vil gaa der ligesom med de landøkonomiske Forskudsforeninger, at naar først de paa-gældende have gjort sig fortlørlige med Systemet og dets Virkemaade, vil Benyttelsen meget hurtigt tage Fart. Det er al Ære værd, at man hidtil har kunnet udrette saa meget, som er udrettet i Retning af Udlaan til Fiskere, med den ret strenge Fordring, som Staten hidtil har stillet, nemlig at den paagældende Kommune skulde være Laantager og være forpligtet til at udlaaene til Fiskerne paa nærmere angivne Vilkaar. Det er al Ære værd, at der dog er en Række Kommuner, som have villet gaa ind paa dette Princip, og det kan heller ikke nægtes, at det har for selve Fiskerne virket ganske godt, idet de have faaet deres Laan paa saa rimelige Vilkaar, som de overhovedet kunde vente at faa dem, maaske endogsaa billigere, end de efterhaanden kunne vente at faa Laanene, naar det skal ske ved Laaneforeninger. Men paa den anden Side vide ogsaa alle vi, som have Forbindelse med de Egne af Landet, hvor disse Laan have været mest eftertragtede, at det har været med store Betæneligheder og meget modstræbende, at Kommunerne ere gaaede ind paa at tage denne Garanti paa sig. Og det er ganske naturligt, jeg kan ikke for-tænke de kommunale Raad i, at de have været noget betænelige derved.